

Profesor Jaroslav Blahoš pětadesátiletý

18. června tohoto roku se uskutečnilo v sále Lékařského domu v Praze přátelské setkání u příležitosti 85. narozenin mimořádné osobnosti české medicíny prof. MUDr. Jaroslava Blahoše, DrSc., dlouholetého předsedy České lékařské společnosti J. E. Purkyně, držitele mnoha vyznamenání, důležitých funkcí v lékařském životě ve světovém měřítku, autora řady monografií a vědeckých prací, zejména z oblasti endokrinologie a speciálně z problematiky kalciofosfátového metabolismu a kostního zdraví.

Úvodní slovo měl prof. MUDr. Štěpán Svačina, DrSc., současný předseda České lékařské společnosti J. E. Purkyně, a dále promluvili prof. Stárka, prof. Zahradník, prof. Koutecký a prof. Zvěřina. Každý z nich vyzdvihl jinou stránku životního díla prof. Blahoše, takže bylo o čem hovořit a co chválit.

Připomeňme si, že Jaroslav Blahoš se narodil 30. června 1930 v Horažďovicích, jejichž je nyní čestným občanem, medicínu vystudoval v Plzni a první lékařské zkušenosti nabyl ve Františkových Lázních, kde také vznikl jeho první zájem o kostní metabolismus, který mu vydržel dosud. V roce 1958 nastoupil do nově zřízeného Radioizotopového oddělení Výzkumného ústavu endokrinologického, které se podařilo otevřít doc. Šilinkovi v motolské nemocnici. Tam se důkladně seznámil s endokrinologií, což mu umožnilo v roce 1979 sepsat s doc. Blehou stěžejní učebnici endokrinologie. Ke znalostem nemocí štítné žlázy, léčených v Motole, přidal ještě poznatky o tehdy se rozvíjícím se poznání kalciofosfátového metabolismu, tedy v době, kdy byl objeven kalcitonin nebo kalmmodulin. V letech 1962–1963 se mu poštěstilo pracovat jako lékař v Harare v Etiopii, kde se osvědčil natolik, že byl vyznamenán několika africkými státníky za pomoc zdravotnictví třetího světa. Jako milovník „prokletých

básníků“ využil možnost poznat místa, která byla osudová Arturu Rimbaudovi, o kterém napsal knížku. A mimochodem také článek o historii kávy, když už pobýval v oblasti jejího původu. Pobyt v Etiopii mu pomohl rozšířit jeho polyglotické schopnosti ještě o amharštinu. Uvolnění v polovině 60. let minulého století mu ještě umožnilo pobýt delší dobu v Paříži na Hôpital de la Salpêtrière u prof. Klotze.

Po návratu z Paříže začátkem 70. let 20. století působil na interní klinice FN Pod Petřínem zprvu jako asistent prof. Gregora, pak docent (1977) a po obhájení doktorátu (1982) i jako profesor vnitřního lékařství (1986) a přednosta kliniky. V roce 1992 po zrušení statutu fakultní nemocnice byl pověřen vedením interní kliniky Vojenské lékařské akademie JEP v Ústřední vojenské nemocnici v Praze. Tam také založil první osteocentrum v České republice.

Prof. Blahoš publikoval více než 400 prací a 12 monografií a přednášel na kongresech ve všech světadílech. Hlavním tématem jeho odborného a vědeckého zájmu byla metabolická onemocnění skeletu a hormonální regulace kalciofosfátového metabolismu. Jako hostující profesor pracoval v Leedsu, Upsale, Padově, Tokiu a především v Paříži, kde si vydobyl neobvyklou uznání. Byl organizátorem pěti světových kongresů, prezidentem deseti kongresů České lékařské společnosti J. E. Purkyně a spoluorganizátorem řady dalších vědeckých setkání.

Odborná vážnost prof. Blahoše je mimo jiné demonstrována i faktem, že je členem mnoha vědeckých rad a redakčních rad domácích i zahraničních odborných časopisů. Je zahraničním korespondujícím členem Francouzské lékařské akademie (od 1992), zahraničním členem Ruské lékařské akademie (od 2004), zakládajícím členem České lékařské akademie (od 2003), členem Královské lékařské společnosti Spojeného království (od 2000), čestným členem několika zahraničních endokrinologických společností (Francie, Rumunsko, Slovensko, exilové kubánské), členem Vojenské lékařské akademie (od 1992) a členem Učené společnosti ČR, je nositelem státního vyznamenání Za zásluhy 1. stupně z rukou prezidenta V. Havla (2001), rytířem Čestné legie jmenovaným prezidentem J. Chiracem (2002) a N. Sarkozim (povýšení na důstojníka Čestné legie), držitelem ceny J. E. Purkyně, medailí Spojeného království, Slovenské lékařské společnosti, Americké lékařské společnosti a Japonské lékařské společnosti, pamětní prezidentské medaile WMA a je také čestným občanem nejen rodných Horažďovic, ale i Miami (FL, USA) a Manily (Filipíny). V letech 1999–2001 byl prezidentem nevládní Světové lékařské asociace (WMA), která sdružovala v té době přes 9 milionů lékařů z 90 zemí světa a je vedle WHO nejdůležitější světovou organizací.

Zájmy prof. Jaroslava Blahoše se neomezují jen na medicínu. Byl činný v několika nadacích, byl předsedou sekce pro vědeckou a odbornou literaturu Nadace Český literární fond a předsedou Salonu kritického myšlení. K jeho zálibám a koníčkům patří hudba (aktivně klavír a harmonika) a věda a umění. Pozoruhodné jsou i jeho diagnostické rozborů nemocí významných osobností (Josefa Hlávky, skladatele A. Rejchy) nebo literárních postav (dobrý voják Švejk).

Svých úspěchů dosáhl talentem, pílí, vědomostmi, schopností výborně jednat s lidmi, svým kultivovaným

vystupováním a dodržováním etických zásad. Svým morálním profilem patří k příkladům osob hluboce demokratických a lidsky soucítících a jistě jej je možno přiřadit k velkým postavám české vědy a české medicíny.

prof. MUDr. RNDr. Luboslav Stárka, DrSc.

✉ lstarka@endo.cz

Doručeno do redakce: 30. 6. 2015